

*Др Саша Кнежевић,
Редовни професор,
Правно факултет Универзитета у Нишу,
Република Србија*

10.5937/zrpfm0-47254

UDK: 343.9:929 Konstantinović-Vilić, S.

IN MEMORIAM

Поштована породицо Вилић, уважени декане Правног факултета у Нишу, поштоване колегинице и колеге-припала ми је тешка и тужна дужност да се у име Катедре за кривичноправне науке опростим од наше дугогодишње професорке, шефа и заменика шефа Катедре, моје професорке са основних и последипломских студија-Слободанке Константиновић-Вилић.

Деликатност моје позиције не произилази само из тужног повода за ово обраћање, већ и из чињенице да проф. Вилић није била присталица крупних речи, патетике, а поготово не рефлектора јавности уперених у њен професионални и лични живот. Стога сваку своју реч сагледавам кроз призму њене хипотетичке процене валидности ових мојих речи.

Животни пут професорке Слободанке Константиновић-Вилић, за њој блиске људе-Бобе, започео је 4.11.1948. у Прокупљу. Правни факултет уписала школске 1967/68, а дипломирала јула 1971. године. У току студија, за показани успех студирању, вишеструко је награђивана од Факултета и Универзитета. Последипломске студије на смеру за Кривично право уписала школске 1975/76 године. Академски степен магистра правних наука-Кривично право стекла је 25. 09. 1980. године, одбранивши магистарску тезу „Делинквенција малолетница“. Научни степен доктора правних наука-Кривично право стекла је 23. 11. 1984 године одбраном докторске дисертације „Жене убице.“

Професионална каријера професорке Константиновић-Вилић започела је недуго по дипломирању, и то у правосуђу. Најпре је радила као приправник у Окружном суду у Нишу, а касније као судија Основног суда од децембра 1973 до 1976. године.

Своју професионалну судбину трајно везује за овај колектив-Правни факултет у Нишу, почев од 1976. године. Одлуком Савета Правног факултета у Нишу из фебруара те године, и решењем декана донетог у марту исте године, изабрана је за асистента приправника за предмет Криминологија са пенологијом. Првог маја 1976. године заснива радни однос на Правном

*sknez@prafak.ni.ac.rs

факултету. Након сарадничких звања, прво наставничко звање доцента стекла је 6.5 1985. године. Саобразно академским правила, стицала је и виша наставничка звања, напосе и највише звање-редовни професор. Активна професионална служба на Правном факултету у Нишу престала је одласком у пензију 25.1.2 2013. године. Радни однос јој престаје на сопствени захтев, неколико месеци пре законског рока, са прећутном поруком-њој својственом-свима нама који смо остали у овом колективу.

Научни опус проф. Слободанке Константиновић-Вилић усмерен је на изучавање тема из области Криминологије, Пенологије, Криминалне политике и напосе Виктимологије. Њен научноистраживачки рад систематизован је кроз сагледавање феномена и етиологије малолетничког преступништва, положаја жена као извршилаца-али и жртава, кривичних дела породичног криминалитета, кривичноправне димензије положаја деце и других рањивих категорија становништва. Њена докторска дисертација, која је касније и јавно публикована, настала је, не само као резултат теоријске опсервације задате теме, већ је и плод свеобухватног емпиријског истраживања свих припадница нежнијег и лепшег пола које су биле на издржавању затворске казне због почињеног убиства у свим пенитенцијарним установа тадашње, са ове дистанце посматрано, наше велике државе. Касније, током свог научноистраживачког и педагошког рада, наша професорка је млађим колегама указивала на значај емпиријског истраживања као дела свукупног научноистраживачког рада.

Професорка Слободанка Константиновић-Вилић је један од зачетника научне обраде полно (данас би се рекло родно) инспирисаног насиља. Реч је о виду криминалитета који тек ових година добија адекватно место у кривичноправној науци. Теме које је протеклих деценија, као претеча савремене криминолошке мисли, научно обрађивала професорка Константиновић-Вилић, тек у данашње доба добијају пуни научни легитимитет. Круг свог научног истраживања започела обрадом насилништва жена, а затворила сагледавањем жена као жртава насиља.

Вишедеценијски педагошки рад професорке протекао је без иједне мрље. Они, због којих смо сми ми овде у колективу-наши студенти, нису имали основа за примедбе на начин на који их је она подучавала знањима из области Криминологије и Пенологије, а поготово не за валоризацију знања приказаног на испитима.

Професорка Слободанка Константиновић-Вилић је утемељивач Виктимологије, као посебне криминолошке дисциплине. Тиме су у научној јавности широм отворени хоризонти за свеобухватно сагледавање жртве кривичних дела, као значајног субјекта у поступку остваривања кривичноправне

заштите друштвених вредности. Професорка је и и један од оснивача Виктимолошког друштва Србије.

Активности наше професорке се нису искључиво ограничавале на теоретско сагледавање феномена који су били у фокусу њених истраживања. Професорка се укључује у оснивање и рад првог СОС телефона за жене и децу жртве насиља у ширем региону југоисточне Србије. Активна је у оквиру друштвених организација формираних за пружање помоћи категоријама становништва угрожених од насилничких деликата. Њен активан рад није престао ни одласком у пензију. Коауторски истраживачки рад „Друштвени и институционални одговор на фемицид“ публикован је 2019. Године, дакле шест година након престанка радног односа. Исто тако, и монографска публикација „Насиље према женама и деци у јавном простору“, као резултат истраживања професорке Константиновић-Вилић са својим колегиницама са нашег Факултета, али и са других научноистраживачких адреса, указује на вишедеценијски континуирани рад професорке као страственог прегаоца криминолошке мисли.

Своје слободно време користила је за посете културним приредбама. Била је љубитељ и познавалац рокенрола-музике њене, али и младости многих других, али и других врста музике. Њен професионални ангажман је био комплементаран са породичним обавезама. Није дозволила да јој бројне професионалне и друштвено одговорне обавезе отежају породично функционисање и несебичну посвећеност најближима-кћери Види и супругу Мићи, што није нимало лако нашим колегиницама на ветрометини усклађиваања пуног капацитета приватног и професионалног функционисања. Њена мирноћа, скромност, одсуство повишених тонова у конверзацији, љубазност и одсуство жеље за улазак и продукцију конфликта, као и учешће у конфликтима, трајно су обележили вишедеценијско присуство професорке у активностима Катедре и других органа Факултета.

Кажу мудри људи да живот човека престаје кад нестане сећање на њега. Професорка Слободанка Константиновић-Вилић ће трајно остати у сећањима њених најмилих, као и у сећањима бројних колега и пријатеља. Њен научни опус садржан у библиографији кривичноправних наука остаће трајан путоказ младим истраживачима.

Породици још једном изражавам саучешће. У име Катедре за кривичноправне науке, и у своје име, захваљујем професорки на вишедеценијском исписивању историје Катедре за кривичноправне науке Правног факултета у Нишу.

Слава јој!